

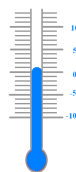
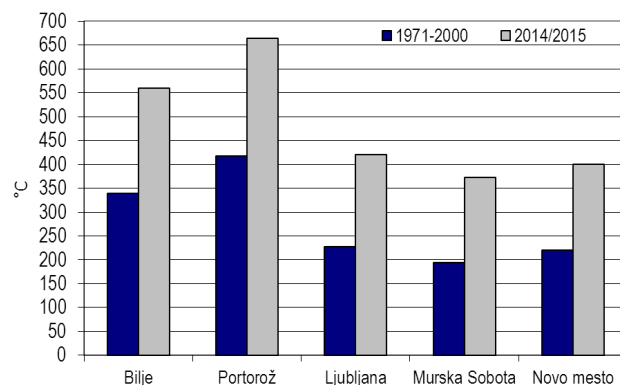
Mesečni bilten vodnobilančnega stanja kmetijskih tal v Sloveniji za zimsko obdobje (od 1. oktobra do 31. marca) 1. – 31. december 2014

Tako kot že oktobra in novembra so tudi večji del decembra prevladovala nadpovprečne temperature zraka. Šele ob koncu meseca je sledila nagla sprememba vremena, več kot deset centimetrov debela snežna odeja je pokrila ozimne posevke in jih zaščitila pred izjemno niskimi temperaturami, ki jih je povzročil prodor polarnega zraka.

METEOROLOŠKE RAZMERE

December je bil, tako kot tudi jesenski meseci, nadpovprečno topel. Kljub številnim deževnim dnevom, na Goriškem in v osrednji Sloveniji jih je bilo od 15 do 16, drugod večinoma 13, je bila količina padavin, blizu dolgoletnega povprečja oziroma celo nekoliko pod njim. Le na skrajnem severovzhodu države so padavine presegle dolgoletno povprečje za skoraj 30 %, za malenkost tudi na obalnem območju. V zadnjih dneh decembra je snežilo, zapadlo je od 10 do 60 centimetrov snega, največ, od 20 do 30 cm na Kočevskem in Notranjskem, več v hribovitih predelih in gorah (Kredarica 135 cm). Močan prodor polarnega zraka je v zadnjih dneh decembra povzročil padec temperature zraka, na izpostavljenih predelih do -18°C , ponekod še za stopinjo do dve nižje. Na Primorskem je pihala močna burja, drugod severovzhodni veter. Pravo nasprotje temu, je bil večji del decembra, ko so prevladovala več stopinj previsoke temperature zraka. Še dan pred ohlavitvijo se je ogrelo celo do 12°C . Povprečne mesečne vrednosti so se, kljub izjemno hladnemu zaključku meseca, gibale med 2 in 6°C , na Primorskem do 8°C , kar je bilo od 2 do 3°C nad dolgoletnim povprečjem. Od 30 do 100°C je dolgoletno povprečje preseгла tudi mesečna akumulacija temperature zraka (nad 5°C), razen na skrajnem severovzhodu, kjer je bila skoraj enaka povprečju. Tudi akumulacija temperature zraka za zimsko obdobje je za več deset stopinj C preseгла dolgoletno povprečje.

KUMULATIVNE EFEKTIVNE TEMPERATURE ZRAKA ($> 5^{\circ}\text{C}$) od 1.10.2014 do 31.12.2014 v primerjavi s povprečjem

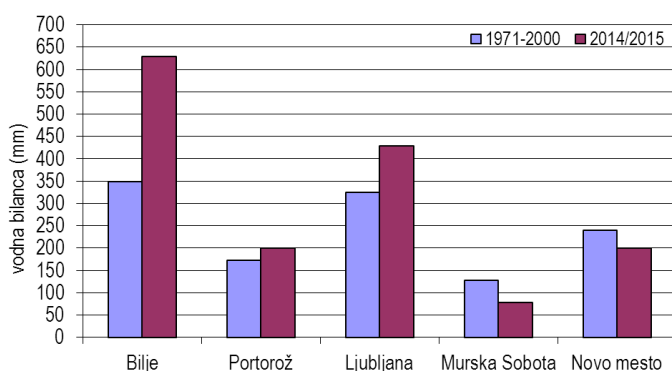

STANJE RASTLIN

Dobra stran previsokih temperatur zraka v decembru je bil razvoj poznih setev ozimnih žit v severovzhodni Sloveniji. Pšenica se je razvila do tretjega lista, oziroma do začetka razraščanja. Razraščati se je pričela tudi oljna ogrščica, ozelenitev posevkov pa je bila ponekod slaba zaradi zbitosti tal, drugod zaradi propadanja rastlin ob pretirani moči poplavljenih površin. Ozimni ječmen se je dobro razrastel in je v dobri kondiciji. Slaba stran nadpovprečno toplega vremena v obdobju priprav na zimsko mirovanje pa je bila slabša utrjenost rastlin za preživetje nizkih temperatur. Na srečo je posevke v zadnjih dneh decembra prekrila snežna odeja in jih zavarovala pred niskimi temperaturami zraka, ki so se tudi v žitornih predelih spustile pod -15°C . Ozimne posevke je prekril sneg tudi v drugih delih Slovenije, njihov razvoj pa je v rahli prednosti pred severovzhodno Slovenijo. V mirovanje so prešli v fazi razraščanja. Na Vipavskem, kjer ni bilo snežne odeje, pa so bili v zadnjih dneh decembra posevki izpostavljeni močni burji. Na srečo so bila tla še zasičena z vlago tako, da do pretiranega izsuševanja in odnašanja prsti ni prišlo. Previsoke temperature zraka skozi vso pozno jesen so motile tudi mirovanje lesnatih rastlin. Verjetno bo zato potrebno spomladi na mladem lesu izrezati nekaj več poškodovanega lesa zaradi zmrzali, ki jo je povzročil prodor polarnega zraka ob koncu meseca. Do konca januarja je še čas, da pobelimo debela in debelejšje veje marelic z apnenim beležem, da jih na ta način vsaj delno zavarujemo pred prezgodnjim odganjanjem in pozebo. Vinogradniki ponekod v Podravju in Posavju, ki so zavarovali grozdje pred pticami in vztrajno čakali ugodne vremenske razmere, so v zadnjih dneh leta lahko opravili ledeno trgatov, vsaj tam kjer je grozdje uspelo prenesti pretirano vlažnostne jesenske razmere

KUMULATIVNA VODNA BILANCA

1.10.2014 - 31.12.2014 v primerjavi z dolgoletnim povprečjem

TEMPERATURA IN STANJE TAL

Povprečne temperature tal v setveni globini (5 in 10 cm) so se gibale med 3 in 6°C , na Obali do skoraj 8°C (od 2 do 4°C nad dolgoletnim povprečjem). Najnižje vrednosti so se gibale okoli ničle, najvišje pa so bile večinoma okoli 8°C , na Goriškem do 11°C in na Obali do 14°C .

Efektivne temperature zraka od 1. oktobra do 31. decembra na izbranih postajah presegajo običajne vrednosti za 170°C (severovzhod države) do 250°C (obalno območje).